

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Оподаткування

Шифр та назва спеціальності
073 – Менеджмент

Інститут
ННІ Економіки, Менеджменту та Міжнародного бізнесу

Освітня програма
Міжнародний бізнес
Менеджмент організацій і адміністрування
Проектний менеджмент

Кафедра
Обліку і фінансів (205)

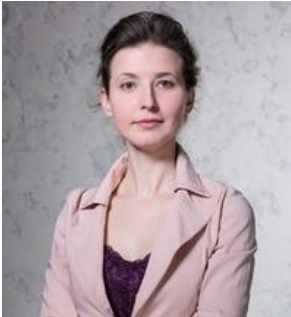
Рівень освіти
Бакалавр

Тип дисципліни
Освітня компонента вільного вибору студента професійної підготовки

Семестр
6

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Колесніченко Анастасія Сергіївна

Anastasiia.Koliesnichenko@khpi.edu.ua

К.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і фінансів

Стаж роботи - 11 років. Автор понад 200 наукових та навчально-методичних праць.

Провідний лектор з дисциплін: «Вступ до спеціальності. Ознайомча практика», «Оподаткування», «Облік і аналіз діяльності бюджетних установ», «Облік і аналіз діяльності фінансово-кредитних установ».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна «Оподаткування» передбачає гармонійне поєднання теоретичних знань та практично орієнтованих навичок щодо визначення сутності, видів податків, виділення їх ролі у фінансовій системі держави, аналіз закономірностей у сфері формування податкових відносин, вивчення законодавчої бази і тенденцій розвитку в галузі оподаткування

Мета та цілі дисципліни

Метою дисципліни є опанування теоретичними знаннями в галузі принципів та підходів до формування системи оподаткування. Засвоєння методики розрахунку, нарахування та сплати податків і зборів, виявлення тенденцій розвитку податкового законодавства. Вивчення міжнародного досвіду з питань використання різних методів та інструментів адміністрування податків та формування податкової звітності.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Індивідуальне завдання у формі контрольної роботи. Підсумковий контроль – залік

Компетентності

ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності
СК01. Здатність визначати та описувати характеристики організації
СК02. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища
СК04. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними

Результати навчання

ПРО4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень
ПРО5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 24 год., практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: Правознавство. Бухгалтерський облік. Теорія організації.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Інтерактивні лекції з презентаціями, дискусії, семінари, індивідуальна та командна робота, дослідницька робота, робота з літературою та інформаційними джерелами, проблемне навчання.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Теоретичні основи оподаткування

Лекція 1. Історія виникнення податків. Податкова система, податкова політика, види податків. Принципи побудови податкової системи. Функції та види податків.

Тема 2. Податок на додану вартість

Лекція 2. Податок на додану вартість: сутність, платники, порядок нарахування, ставки.
Лекція 3. База оподаткування податком на додану вартість, розрахунок податку.

Тема 3. Акцизний податок і мито

Лекція 4. Акцизний податок: характеристика, платники, ставки. Поняття мита та митного оподаткування.

Тема 4. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування

Лекція 5. Система загальнодержавного соціального страхування в Україні. Платники ЄСВ. Ставка ЄСВ. Визначення сум обов'язкових відрахувань.

Тема 5. Податок на прибуток

Лекція 6. Податок на прибуток підприємств: платники, ставка податку, визначення об'єкту оподаткування. Пільги щодо сплати податку на прибуток. Розрахунок суми податку на прибуток.

Тема 6. Податок на доходи фізичних осіб

Лекція 7. Податок на доходи фізичних осіб: платники податку, об'єкт, база і ставки оподаткування. Особливості визначення бази оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Пільги зі сплати ПДФО. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету.

Тема 7. Природно-ресурсні податки та платежі

Лекція 8. Екологічний податок. Рентна плата.

Тема 8. Інші прямі податки і збори

Лекція 9. Податок на майно. Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки. Транспортний податок. Збір за місця для паркування транспортних засобів. Туристичний збір. Земельний податок

Тема 9. Інші податки, збори та неподаткові платежі

Лекція 10. Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій. Неподаткові платежі в доходах бюджетів України.

Тема 10. Спрощена система оподаткування

Лекція 11. Види діяльності, що дозволяють застосування спрощеної системи оподаткування. Ставка єдиного податку. Особливості застосування підвищеної ставки та подвійного розміру податку. Обмеження по застосуванню спрощеної системи оподаткування. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку першої - третьої груп. Особливості обрання спрощеної системи оподаткування.

Тема 11. Податкова оптимізація та ухилення від сплати податків

Лекція 12. Теоретичні аспекти податкової оптимізації та ухилення від сплати податків. Способи ухилення від сплати податків в Україні. Методи визначення та класифікація податкових ризиків, пов'язаних із ухиленням від сплати податків. Фінансово-правові аспекти відповідальності за ухилення від сплати податків.

Теми практичних занять

Тема 1. Теоретичні основи оподаткування

Практичне заняття 1. Дослідження еволюції податків. Аналіз концепції розвитку теорій податків. Податки як інструмент регулювання економіки та основа доходів держави. Податки та неподаткові платежі. Ознаки податків. Функції податків. Елементи податків: платники, об'єкт оподаткування, ставка податку, база оподаткування, податковий період, порядок нарахування, подання звітності та сплати. Класифікація податків. Податкове законодавство та сфера дії Податкового кодексу.

Тема 2. Податок на додану вартість Практичне заняття 2. Поняття непрямих податків.

Класифікація непрямих податків. Переваги та недоліки оподаткування податком на додану вартість. Практичне заняття 3. Податок на додану вартість: сутність, платники, порядок нарахування, ставки.

Тема 3. Акцизний податок і мито Практичне заняття 4. Акцизний податок: характеристика, платники, ставки. Порядок адміністрування акцизного податку. Поняття мита та митного оподаткування.

Тема 4. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування

Практичне заняття 5. Система загальнодержавного соціального страхування в Україні. Платники єдиного соціального внеску. Ставка єдиного соціального внеску (ЄСВ). Визначення сум обов'язкових відрахувань. Порядок і терміни сплати ЄСВ.

Тема 5. Податок на прибуток

Практичне заняття 6. Поняття прямих податків. Податок на прибуток підприємств: платники, ставка податку, визначення об'єкту оподаткування. Фінансовий результат. Пільги щодо сплати податку на прибуток. Розрахунок суми податку на прибуток. Податковий період.

Тема 6. Податок на доходи фізичних осіб Практичне заняття 7. Податок на доходи фізичних осіб: платники податку, об'єкт, база і ставки оподаткування. Особливості визначення бази оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Пільги зі сплати ПДФО. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету.

Тема 7. Природно-ресурсні податки та платежі

Практичне заняття 8. Екологічний податок та його адміністрування. Рентна плата. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Рентна плата за спеціальне використання води. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України. Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією.

Тема 8. Інші прями податки і збори Практичне заняття 9. Податок на майно. Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки. Транспортний податок. Збір за місця для паркування транспортних засобів. Туристичний збір. Земельний податок.

Тема 9. Інші податки, збори та неподаткові платежі Практичне заняття 10. Особливості справляння місцевих податків і зборів. Збір за першу реєстрацію транспортного засобу. Неподаткові платежі в доходах бюджетів України.

Тема 10. Спрощена система оподаткування Практичне заняття 11. Види діяльності, що дозволяють застосування спрощеної системи оподаткування. Ставка єдиного податку. Особливості застосування підвищеної ставки та подвійного розміру податку. Обмеження по застосуванню спрощеної системи оподаткування. Порядок визначення доходів та їх склад для платників єдиного податку першої – третьої груп. Особливості обрання спрощеної системи оподаткування. Оцінка ефективності оподаткування підприємств в Україні.

Тема 11. Податкова оптимізація та ухилення від сплати податків Практичне заняття 12. Теоретичні аспекти податкової оптимізації та ухилення від сплати податків. Способи ухилення від сплати податків в Україні. Усунення подвійного оподаткування. Методи визначення та класифікація податкових ризиків, пов'язаних із ухиленням від сплати податків. Фінансово-правові аспекти відповідальності за ухилення від сплати податків.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні заняття не передбачені.

Самостійна робота

Самостійна робота студентів передбачає опрацювання лекційних матеріалів. Огляд літературних джерел та Інтернет-ресурсів за темами дисципліни. Виконання завдань поточного оцінювання (10 балів), зокрема: підготовка доповідей та презентацій до семінару; написання самостійних робіт; активна робота на практичних заняттях, а також участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах. Участь у програмах здобуття неформальної та інформальної освіти, проходження онлайн-курсів (10 балів). Виконання індивідуального завдання у вигляді контрольної роботи (20 балів). Підготовка до завдань поточного семестрового контролю (20 балів) та підсумкової контрольної роботи (40 балів). Індивідуальне завдання студенти виконують за варіантами. Порядок та вимоги до виконання індивідуального завдання викладено у методичних вказівках до виконання індивідуального завдання з дисципліни.

Література та навчальні матеріали

1. Податковий кодекс України. Відомості Верховної Ради України: документ 2755-17, редакція від 01.01.2018 року. URL : www.rada.gov.ua
2. Облік, аудит і оподаткування: теорія та практика [Електронний ресурс] : навч. посібник / Т. В. Давидюк [та ін.] ; заг. ред. Т. В. Давидюк ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2021. – 607 с. – URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/52695>.
3. Податкова система: навч. посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
4. Плаксієнко В. Я. Облік, оподаткування та аудит: навч. посіб. Київ: Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 509 с.
5. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
6. Державна податкова служба України. Стратегічні цілі діяльності ДПС України на 2022-2024. URL : <https://tax.gov.ua>
7. Калінеску Т. В., Корецька-Гармаш В. О., Демидович В. В. Адміністрування податків: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2021. 290 с.
8. Становлення та розвиток податкової системи України: монографія. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2021. 172 с.
9. Колесніченко А.С. Стратегічний вектор розвитку системи бюджетування в державному секторі як інтеграція обліку, аналізу, оподаткування та контролю. Економіка та держава. 2021. № 11. С. 58–64.
10. Koliesnichenko A. Fiscal policy ciclicity. Philosophy, Economics and Law Review. 2024. Vol. 4, No. 1. pp. 141-150..

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Академічні успіхи здобувача вищої освіти визначаються за допомогою критеріїв та системи оцінювання знань та умінь здобувачів, яка використовується в НТУ «ХПІ» (<http://surl.li/ppxix>).

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді: виконання індивідуального завдання у формі контрольної роботи (20 балів); підсумкової контрольної роботи (40 балів) та виконання самостійної роботи студента (40 балів).

40 балів самостійної роботи складаються з:

- 10 балів поточного оцінювання (включаючи доповіді на семінарі, самостійні роботи та роботу на практичних заняттях, а також участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах);
- 10 балів участь у програмах здобуття неформальної та інформальної освіти, проходження онлайн-курсів;
- 20 балів поточного семестрового контролю (теоретичні питання та практичне завдання).

Залік містить:

2 теоретичних питання різного рівня складності та 1 практичне завдання.)

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/?page_id=208

Погодження

Силабус погоджено

28.08.2024

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

28.08.2024

Гарант ОП
Олена ЧАЙКОВА

28.08.2024

Гарант ОП
Олена ЛІНЬКОВА

28.08.2024

Гарант ОП
Петро ФОЦІЙ